

8. Schuke-Späth orgel, 2012

Firmaet Freiburger Orgelbau skabte ved en ændring af størrelse, intonation og en ny facade et tidssvarende orgel med nu 61 registre (ca. 4000 piber). På

orglet kan der spilles værker fra barokken og frem til vores tid.

Den tilfældige rækkefølge af facadepiberne refererer til Skabelsen: Af kaos bliver der orden og harmoni.

Vinduesrosetten, der er synlig over orglet, blev skabt af Johannes Schreiter i 2011 samtidig med ombygningen af orglet. Rosetten symboliserer livscyklus for et menneske, der tager del i lovprisning af Gud i guddommeligt lys.

9. Stillerum

I det nordvestlige hjørne af kirken indbyder stillerummet til bøn og fordybelse.

En tavle og en erindringsbog er til minde om de faldne i begge verdenskrige.

Det barokke epitafium (efter 1708) er tilegnet sønnen af en fornem rådmandsfamilie i Goslar.

10. Nordtårnet

Marktkirkens 67 m høje nordtårn har sin egen indgang.

Ved besøg i tårnet kan man se de historiske klokker, urværket til det mekaniske Weule ur og klokkerens værelse.

Bygningshistorie

1151 Bevarede dokumenter viser Marktkirken som en treskibet, romansk basilika med to tårne.

1295 Nybygning af det gotiske hovedkor.

1336 Udvidelse til fem skibe.

ca. 1528 Reformation i Goslar, Marktkirken bliver evangelisk.

1535 Tilbygning til sakristiet og biblioteket.

1573 Brand i kirkens vestlige del.

1593 Nordtårnet nybygges med sæde for byens brand- og natvægter.

1844 En storbrand førte til nedstyrtning af taget og tårnene.

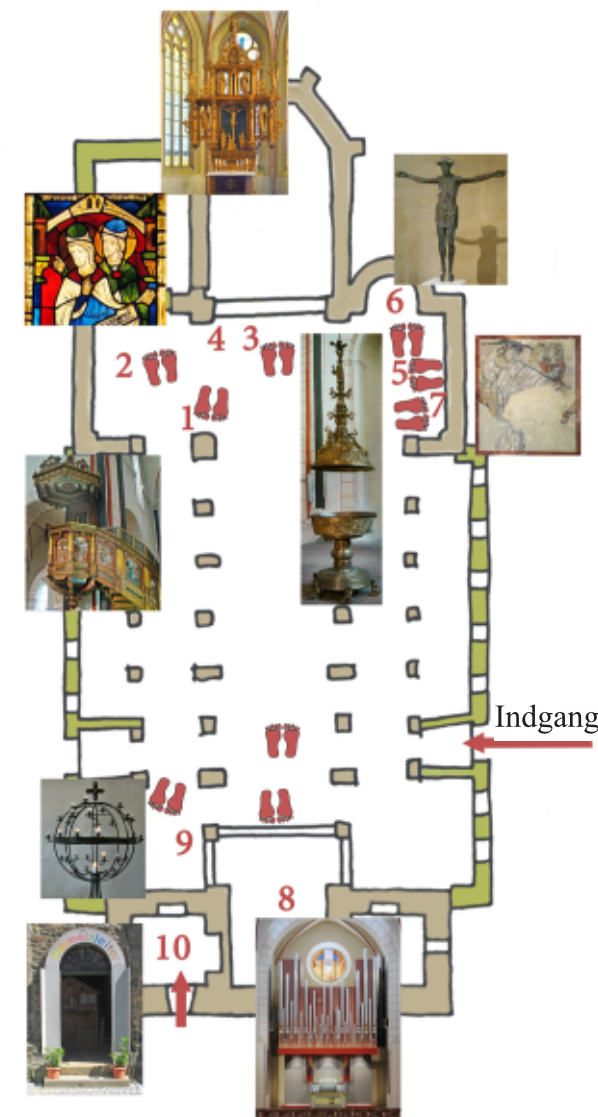
1998-2000 Seneste indvendig renovering efter sengotisk forbillede.

Ev.-luth. Marktkirche

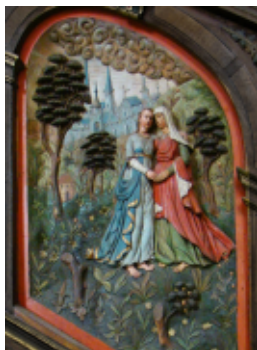

St. Cosmas und Damian
Goslar

Ev. - Luth. Kirchengemeinde Zum Markte,
3860 Goslar, Kasiserbleek 5, MarktKirche@goslar.de

dansk

1. Renæssance prædikestol, 1581

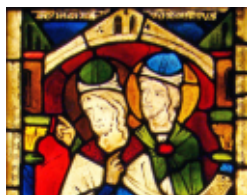
Den reformatoriske billedserie, skabt af Hans Seek, skal få mennesker i tale ved at vise vidden i Guds handlinger og således vække og fastholde troen.

Fremstillingen rækker fra Syndefaldet til frelsen: Adam og Eva ses i paradiset, fulgt af Johannes Døberens møde mellem de to svangre, Maria og Elisabeth og englen Gabriels bebudelse af Jesu fødsel.

På prædikestolens kurv er afbildet Jesu fødsel, korsfæstelse og opstandelse afbildet.

På lydhimlen ses Jesus på regnbuen som verdens dommer.

2. Romansk glasmosaik før 1250

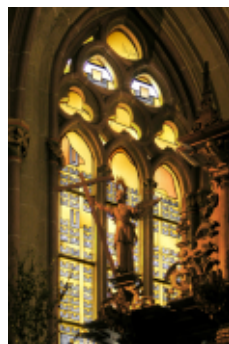
Den ældste endnu bevarede glasmosaik-cyklus i Nordtyskland viser virke og martyrium for Marktkirkens skytshelgener, Cosmas og Damian.

Ifølge legenden arbejdede de som læge og apoteker i det 3. århundrede i Lilleasien. Til Guds ære behandlede de mennesker og dyr vederlagsfrit.

I den nederste billedrække ses helgenerne med deres patienter, et forhør og deres vægning ved at tilbede kejseren. Vinduet ovenover viser tortur, som de med Guds hjælp har overlevet.

Det centrale budskab er formuleret på latin på en af ruderne:

”Al sundhed stammer fra Gud”

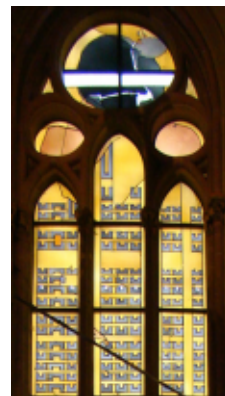

3. Barokalter, 1659

Andreas Gröber har i 1659 udskåret alteret, som viser en typisk protestantisk opbygning. Nederst er nadveren afbildet, dernæst ses korsfæstelsen omrammet af de fire evangelister. Derover den tomme

grav og øverst ses den opstandne Jesus med sejrsfane.

4. Schreiter vinduet, 1992-2003

Den berømte glasmaler, Johannes Schreiter, udformede ruderne som moderne meditationsbilleder, der omgiver alteret som en kåbe og fortæller om sorg og trøst.

De indpassede ruder i det gotisk udformede murværk præges af indramningens kunstneriske element. Man kan forestille sig mennesker med oprakte arme stammende fra den bibelske verslinie: ”Og lad os så løfte vore hjerter og hænder og råbe til Gud i Himlen”.

Klagesangene 3.41

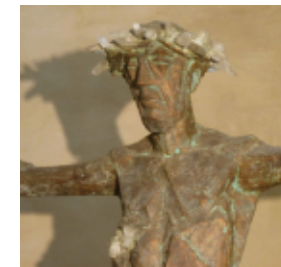

5. Døbefont, 1573

Goslar kunstneren Magnus Karsten skabte døbefonten, der er formet som en alterkalk med reformatoriske billeder. Stilken viser de tolv apostle.

Derover ses på selve døbefonten bibelske scener, som tematiserer dåbselementet ”vand”. De fortæller om frelse og redning fra Syndfloden foruden Kristi velsignelse af barnet. På dåbshimlen vises frelsen ved Jesu død og opstandelse. Således bliver mennesker ved dåben optaget i trosbekendelsen. Som noget særegent er englenerne med fiskekroppe.

6. Kristusfigur, 1997

Kristusfiguren af Jakob Oberhollenzer forestillemed sine udbredte arme såvel den velsignende som den korsfæstede Jesus. Statuen indbyder til at fordybe sig i sammenhængen mellem lidelse og frelse i eget liv.

”Engle-vinduet” bagved kombinerer et brudstykke af Cosmas- og Damian- ruderne med formelementer af Johannes Schreiter.

7. Kalkmalerier 1480

De første syv af de Ti Bud er afbildet.

Desværre er kun

overtrædelserne af buddene bevaret. Et tilbagevendende motiv er en sort djævel, som forfører menneskerne. Let genkendelig er dansen om Den Gyldne Kalv og det antydede utroskab.